

Instruks for anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi efter Servicelovens § 128b for både ældre- og handicapområdet

Godkendt af: Myndighedschef Ove G. Jensen den 22.01.2020

OBS: Magtanvendelsen kræver forhåndsgodkendelse. (Bemærk at der er en særlig instruks for borgere med en erhvervet fremadskridende mental svækkelse som f.eks. demens).

1.0 Ordlyd og indhold

§ 128 b: Kommunalbestyrelsen kan kun træffe afgørelse om at anvende tryghedsskabende velfærdsteknologi for en person i en afgrænset periode, når der er risiko for personskade og forholdene i det enkelte tilfælde gør det påkrævet for at afværge denne risiko, jf. dog § 136 e
---

I medfør af servicelovens § 128b kan der træffes afgørelse om at anvende tryghedsskabende velfærdsteknologi for en person i en afgrænset periode, når der er risiko for personskade, og forholdene i det enkelte tilfælde gør det påkrævet for at afværge denne risiko.

Bestemmelsen skal ses i lyset af servicelovens § 128a, hvorefter der af Børne- og socialministeren nedsættes et råd, som løbende skal fremsætte en indstilling til Børne- og Socialministeren om, hvilke former for tryghedsskabende velfærdsteknologi, der kan anvendes.

Bestemmelserne har til formål at skabe klarere og bredere regler om tryghedsskabende velfærdsteknologi, i forhold til, hvad der er behov for i praksis. Der er etableret et bredere og mere tidløst begreb, og der er mulighed for at bruge tryghedsskabende velfærdsteknologiske løsninger til at registrere bevægelser/fald i borgerens egen bolig.

Formålet med brugen skal være at understøtte borgerens bevægelsesfrihed, omsorg, værdighed, tryghed og sikkerhed, og det må aldrig være en erstatning af socialpædagogiske indsatser eller personaleressourcer.

2.0 Begrebsdefinitioner

”risiko for personskade”

Der skal være tale om en særlig risiko for personskade, som opstår som følge af borgerens psykisk nedsatte funktionsevne. Det er således ikke tilstrækkeligt, at borgeren risikerer at falde på et sneulat fortov eller forvride en ankel på en gåtur, da dette er en naturlig risiko, som også gælder for alle andre borgere. Det kan dog spille ind, at borgeren f.eks. pga. sin psykiske nedsatte funktionsevne er ude af stand til at tilkalde hjælp eller på anden måde er særlig skrøbelig. Der stilles ikke krav om, at der skal være fare for ”væsentlig” personskade. En risiko for mindre personskader kan derfor være tilstrækkelig. Bestemmelsen kan anvendes både i de tilfælde, hvor der er risiko for personskade på borgeren selv og i de tilfælde, hvor der er risiko for personskade på andre end borgeren selv, f.eks. hvis borgeren kan finde på at påføre andre personskade.

”tryghedsskabende”

Det er et krav, at den teknologi som anvendes er tryghedsskabende, hvilket betyder, at teknologien skal være egnet til at understøtte borgerens bevægelsesfrihed, omsorg, værdighed tryghed eller sikkerhed. Teknologi som alene er egnet til at løse et praktisk problem som f.eks. en spiserobot som kan hjælpe borgeren med at spise og derved spare personaleressourcer falder således uden for begrebet ”tryghedsskabende velfærdsteknologi”. Derimod vil en GPS, som hjælper med at lokalisere borgeren, hvis borgeren er blevet væk, falde ind under begrebet tryghedsskabende velfærdsteknologi. Ligeledes vil teknologiske løsninger som kan registrere fald i borgerens eget hjem være omfattet.

Det følger af mindsteindgrebsprincippet, at anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi ikke lovligt kan anvendes, hvis risikoen kan afværges ved brug af andre og mindre indgribende metoder.

Brugen bør altid ske med udgangspunkt i den enkelte borgers livsværdier, holdninger og livshistorie og skal samlet set bidrage til at understøtte den enkeltes livskvalitet. Anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologier skal understøtte borgerens behov for tryghed, omsorg, værdighed, sikkerhed, bevægelsesfrihed samt selvbestemmelse. Formålet må ikke være at erstatte socialpædagogiske indsatser eller personaleressourcer. Der skal være personale til stede til at reagere på de alarmer, som de tryghedsskabende velfærdsteknologiske løsninger kan udløse.

Betingelserne for anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi er lempeligere end de krav der stilles for at anvende særlige døråbnere, jf. servicelovens § 125. Dette skyldes, at anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi anses for en mindre indgribende magtanvendelse end særlige døråbnere.

”tryghedsskabende velfærdsteknologi”

Under begrebet ”tryghedsskabende velfærdsteknologi” falder de former for tryghedsskabende teknologiske løsninger, som er oplistet i den gældende bekendtgørelse om, tryghedsskabende velfærdsteknologiske løsninger. Listen kan finde ved at klikke på dette link:

<https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=211945>

3.0 Betingelser for anvendelse

Følgende betingelser skal være opfyldt og dokumenteret i Cura, før tryghedsskabende velfærdsteknologi lovligt vil kunne anvendes i forhold til en borger i medfør af servicelovens § 128b.

- Borgeren skal have en dokumenteret varig nedsat funktionsevne og være visiteret til personlig og praktisk hjælp eller socialpædagogisk bistand m.v. efter servicelovens §§ 83-87, behandling efter servicelovens §§ 101 og 102 eller aktiverende tilbud efter servicelovens §§ 103 og 104.
- Der skal foreligge en forudgående tilladelse fra myndighed, jf. herom nedenfor.
- Der må alene anvendes teknologier som er anført på ”listen”, jf. herom ovenfor.
- Anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi må ikke erstatte omsorg, pleje eller socialpædagogisk bistand.
- Tryghedsskabende velfærdsteknologier må først anvendes, når personalet forgæves har forsøgt at løse problemet med en socialpædagogisk indsats

- Hvis der er givet tilladelse for en 12 måneders periode, og borgerens forhold ændrer sig undervejs, så der ikke længere er behov for at anvende den tryghedsskabende velfærdsteknologi, skal personalet straks ophøre med at anvende den.

Anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi efter servicelovens § 128b kræver forhåndsgodkendelse fra myndighedsafdelingen

Afgørelsen om tilladelse til anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi skal indeholde en beskrivelse af formålet med anvendelsen tryghedsskabende velfærdsteknologi over for den pågældende borger. Herefter er det op til bo- eller dagtilbuddets leder at vurdere, hvilken form for tryghedsskabende velfærdsteknologi der er egnet til at opfylde det beskrevne formål. Der er alene mulighed for at vælge mellem de teknologiske løsninger der er anført på listen, jf. herom nedenfor om bekendtgørelse om tryghedsskabende velfærdsteknologiske løsninger.

Link til ansøgningsskema findes på dette link:

https://socialstyrelsen.dk/filer/tvaergaende/magtanvendelse/magt-2020/skema-3_socialstyrelsen_web_final.pdf

4.0 Hvor og i hvor lang tid kan bestemmelsen anvendes?

Tryghedsskabende velfærdsteknologi kan anvendes på både bo- og dagtilbud, herunder i almene plejeboliger efter almenboligloven, eller i borgerens eget hjem, hvis borgeren ikke bor på botilbud men modtager hjælp og støtte i egen bolig. Tryghedsskabende velfærdsteknologi kan ligeledes anvendes på udflugter og lignende.

Ansøgning om forhåndsgodkendelse sendes til borgerens rådgiver i myndighed i enten visitationen voksen handicap eller STOM alt afhængig af, hvor den pågældende borger hører til. Forhåndsgodkendelse skal være tidsbegrænset, og der kan maksimalt gives forhåndsgodkendelse for en periode på op til 12 måneder ad gangen

5.0 Registrering og indberetning

Når der er anvendt tryghedsskabende velfærdsteknologi over for en borger, skal der ske indberetning.

Magtanvendelse i form af anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi skal registreres og indberettes på det særlige indberetningsskema, som finde på socialstyrelsens hjemmeside og i Cura.

Link til skema:

https://socialstyrelsen.dk/filer/tvaergaende/magtanvendelse/magt-2020/skema-1a_socialstyrelsen_web_final.pdf

Skemaet udfyldes af det personale som har iværksat magtanvendelsen, men lederen er ansvarlig for den videre proces i forbindelse med indberetningen. Såfremt den pågældende borger er bosiddende på et botilbud som er underlagt Socialtilsynets tilsynskompetence, skal indberetningen ligeledes sendes til Socialtilsynet. Registreringen skal foretages straks og senest efter 3 dage efter at magtanvendelsen har fundet sted. Registreringen skal herefter indberettes inden for 1 måned, jf. servicelovens § 135 a.

Indberetning skal jf. servicelovens § 135 a ske til:

- Aalborg Kommune via Cura og
- til Socialtilsyn Nord, sikkerpost.socialtilsynnord@hjoerring.dk, hvis borgeren har ophold i et tilbud, som er underlagt tilsyn fra Socialtilsyn Nord og
- til borgerens egen handlekommune (sikker post), hvis denne er en anden end Aalborg Kommune eller til Regionen, hvis borgeren har ophold i et regionalt botilbud. Se kontakinfo i borgerens sag i Cura.

6.0 Orienteringspligt

Personalelederen skal efter SEL § 135 a, stk. 3 jævnligt, hvilket i praksis er ca. 1 gang om måneden, orientere personens pårørende, fremtidsfuldmægtige, værge eller anden repræsentant om de indgreb, der skal registreres og indberettes. Orienteringen skal også indeholde en klagevejledning. Orienteringen kan både gives skriftligt og mundtligt. Pårørende/ fremtidsfuldmægtig/værge skal ligeledes orienteres om muligheden for at indbringe tilbageførelse eller tilbageholdelse for retten, jf. herom nedenfor.

7.0 Klageadgang

En afgørelse om tilladelse til anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi kan påklages til Ankestyrelsen, jf. servicelovens § 133 stk. 2 og 3.

Klage over anvendelse af tryghedsskabende velfærdsteknologi kan indsendes til myndighedssekretariatets jurister på adressen Storemosevej 19, 9310 Vodskov. Klage kan alternativt indgives til botilbudslederen som herefter videregiver klagen til myndighedssekretariatets jurister. Det er muligt at ringe ind til myndighedssekretariatets jurister på telefon 25200187.

8.0 Handleplan

Der er pligt til at udarbejde handleplan efter anvendelse af magt, jf. servicelovens § 135 stk. 3.

På ældreområdet udarbejdes handleplanen af hjemmeplejelederen eller plejehjemslederen - så vidt muligt i samarbejde med borgeren.

På handicapområdet udarbejdes handleplanen af botilbudslederen/ dagtilbudsledere så vidt muligt i samarbejde med borgeren selv og derudover også med borgerens rådgiver i Visitationen Voksen-Handicap.

Handleplanen skal indeholde følgende:

- Formålet med indsatsen (at undgå behov for yderligere anvendelse af magt fremover)
- Beskrivelse af den indsats som er nødvendig for at opnå formålet
- Den forventede varighed af indsatsen

Handleplanen skal journaliseres i Cura.

9.0 Yderligere vejledning

Myndighedsafdelingens jurister kan kontaktes for yderligere vejledning på telefon 25200187 inden for normal kontortid. På handicapområdet kan Handicapafdelingens jurist kontaktes på 99317407. Såfremt der opstår akut behov for juridisk vejledning omkring magtanvendelsesreglerne uden for normal kontortid kan Myndighedschef Ove G. Jensen kontaktes på telefon 25205420.